

Kunstenarscollectief wandelt met kudde naar De Panne

An de weide in de Haandekotstraat in Haringe is dezer dagen meer passage dan gewoonlijk. Toevallige voorbijgangers die opvallen door zo onopvallend mogelijk te proberen zijn. Een boer uit de buurt die juist daar net iets te lang blijft harken langs de weg, een dorpe-ling die nu steevast deze route kiest met de fiets.

Het had nochtans bijna elke wei in de regenachtige Westhoek kunnen zijn. Op de bonte kudde na dan die er nu al de derde dag op rij bivakkeert: artiesten Gosie Vervloessem, An Van de Vyvere, Nico Boon en Sleepy de hond, Alfa Paloma Bianca Blauw het schaap, Ketchup de ezel en Tosca Boemerang Boon de Jerseykoe mét horens. "Tosca is een rotnaam voor een kind, maar perfect voor een koe", oordeelde Boon. "En boemerang leek me een ideale metafoor. Ze gaat nu trouwens ook verdwijnen. Maar wees maar zeker dat ze nooit echt weggaat."

Dinsdag wilde de koe plots niet meer, midden op de weg. Niet voorruit, niet achterruit, niets. Duwen, slaan op haar achterwerk, het hielp allemaal voor geen meter. "We wilden haar niet opjagen, dus besloten we te wachten", vertelt Van de Vyvere. Een halfuur werd een uur, een uur twee uur. Haringe stroomde leeg om mee te helpen. Met een wortel werd Tosca verleid, met

Kerchup de ezelen en Tosca Boemerang Boon de Jerseykoe niet horen. "Tosca is een rotnaam voor een kind, maar perfect voor een koe", oordeelde Boon. "En Boemerang leek me een ideale metafoer. Ze gaat nu trouwens ook verdwijnen. Maar wees maar zeker dat ze nooit echt weggaat."

Dinsdag wilde de koe plots niet meer, midden op de weg. Niet vooruit, niet achteruit, niets. Duwen, slaan op haar achterwerk, het hielp allemaal voor geen meter. "We wilden haar niet opjagen, dus besloten we te wachten", vertelt Van de Vyver. Een halfuur werd een uur, een uur twee uur. Haringe stroomde leeg om mee te helpen. Met een wortel werd Tosca verteld, met hooi, een boer met tractor werd gevraagd advies te geven, na vier uur stond de koe nog altijd waar ze stond. Echt makkelijk ging het nooit, maar nu waren ze ongenusd. "We hebben de veearts gebeld", vertelt Van de Vyver.

"Die koe mag een week lang niet meer stappen", zei hij toen hij haar poten en hoeven bekeek. We hebben beslist dat ze naar huis gaat, naar een kinderboerderij in Willebroek. Wij stappen met de rest verder." BOON: J. VERVOESSEM

Stadskinderen

De drie stonden er met tranen in de ogen. "Toen een boer ons getoond had hoe je een koe moest aanpakken, gaf ik hem groot gelijk", vertelt Vervoessem. "Ja, zo moest het, je moet tonen wie de meester is. Je moet ze niet in beweging proberen te krijgen met lieve woorden. Tot Tosca daar stond met opgezwollen poten. Ik schaamde me bijna. Wij zijn het die die dieren proberen mee te krijgen in onze droom."

Nooit gedacht dat ze zich zo aan die beesten zouden hechten, stadsmensen die ze zijn. Na een week samen rondtrekken spreken ze er al over in andere termen. "Ze is nieuwsgierig, die Paloma." "Soms gedraagt Kerchup zich bijna als een hond. En af en toe begint Sleepy Gras te eten." "Tosca wou niet meer." Of ze de dieren nu niet wat veel venmenselijken? "Dat hebben we ook besef", aldus De Vyver. "Onze gesprekken draaien ook alleen nog maar om hen. Dat is sterker dan onszelf, net zoals jonge moeders alleen nog maar over hun kinderen kunnen

■ Tosca Boemerang Boon de Jerseykoe (mét horens) wilde opeens niet meer. Ze gaat naar huis, de tocht gaat verder zonder haar.

Waar de koe bleef stille staan

Een koe, een hond, een ezelen en een schaap de zee laten zien. Wandelend van Kennel naar De Panne wil het Brusselse kunstenaarscollectief Margarita Production te weten komen hoe dat is, mens en dier die wekenlang samenleven. De voorlopige conclusie?

Dat geen mens je de spiegel kan voorhouden die dieren je tonen. En dat een koe verdomd moeilijk in beweging te krijgen is.

DOOR NATHALIE CARPENTIER / FOTO VANN BERTRAND

praten tegen anderen." Van de Vyver: "Dat is ook net deel van onze zoektocht: we willen de relatie tussen mens en dier die samenleving onderzoeken. De wandeling is het avontuur dat ons voedt met verhalen. Vroeger vond ik het ook melig dat mensen over dieren praten als over hun kinderen. Maar misschien is het wel gewoon waar." Vervoessem: "Als je die dieren niet venmenselijkt, hoe werkt zo'n relatie dan?"

Met een kudde 70 kilometer naar zee

wandelen klinkt misschien knettergek, de drie menen het serieus. Dat geloofde ook de commissie die Vlaamse theatersubsidies toekende, al moeten ze vreemd hebben opgekeken toen ze het dossier binnenkregen. Waar ze een lijstje traditionele uitgangspunten hadden verwacht, stond er nu "koe: 500 euro, kip: 15 euro". Ze kregen de subsidie. De tocht moet uitsommen in een voorstelling eind januari in de Beursschouwburg, een doorslagje van hun ervaringen.

Hun eerste conclusies? "Je komt ontzettend veel over jezelf te weten, over je eigen projecties en je eigen angsten", vertelt Boon. "Een mens kan je nooit de spiegel voorhouden die een dier je toont. Als er iets misloopt zoals met Tosca, kun je het niet op hen stellen, hè." "Plots besef je dat je zulke dieren echt je persoonlijkheid opdingt, jóúw wil", zegt Vervoessem. "Een mens kan zich daar nog tegen verzetten, protesteren. Een dier veel minder of op een andere manier."

"Met Paloma speel ik Second Life! Ik dicht haar alle mogelijke eigenschappen toe", lacht Vervoessem. "Volgens mij is Paloma prachtig, hoogst nieuwsgierig en uitsonderlijk begaafd!" Nico betrapte zichzelf er dan weer op dat hij heel snel een persoonlijke band ontwikkelde met de ezelen. "Als hij in het begin een auto zag, begon hij te steigeren. Dat was hij niet gewend. Ik kreeg hem getemd, het werd mijn maatje. Maar toen hij later met Gostie begon te wandelen, gedroeg hij zich even rustig. Ik voelde me zowaar bijna verraden."

Bieten

En ze ontdekten hoezeer ze stadskinderen zijn. Een middag gingen ze mee bieten uit het veld gaan trekken. "Nepbieten", vertelt Vervoessem. "Het zijn ook bieten, maar er zit geen suiker in. Als de boeren die kapotspuiten, schiet er niets over. Dus moeten ze ze met de hand uittrekken. Eén voor één. En dat voor een boerin van zestig, dagen aan een stuk. Met nog hecareten veld voor de boeg."

De eerste dag wilden ze al bijna opkramen. Ondekten ze de waanzin van een tocht van 70 kilometer met boerderijdieren. Nu willen ze vooral nog een hond, een schaap en een ezelen aan zee krijgen. "Wist u dat de boer van wie we Tosca kochten zelf ook de zee nog nooit had gezien?"